

روزنامه‌نگار
محمد کلان

سامان دهی برخی امور زیربنایی در کلان شهری همانند مشهد، آن قدر پرهزینه و زمان بر است که در برخی دوره‌های مدیریت شهری، به سادگی از کنار آن عبور کرده‌اند. اما در شورای ششم شهر مشهد با پرداختن به برخی پروژه‌های کلان مانند مترو، علاوه بر خلق دستاوردهایی برای امروز و آینده شهر، از اتلاف و هزینه‌کردهای نجومی برای دوره‌های آینده و فشار مضاعف به شهر جلوگیری شده است.

مشهد باید جهان‌شهر باشد

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد با اشاره به انتخاب شعار جهان‌شهری برای مشهد توسط شورای ششم، تصریح کرد: مشهد شهری بین‌المللی است و به دلیل وجود بارگاه مطهر امام رضا(ع)، معتقدیم این شهر باید جایگاه یک «جهان‌شهر» را داشته باشد. البته باید زیرساخت‌های لازم برای آن نیز فراهم شود. هدف ما در شورای ششم حرکت در مسیر تبدیل‌کردن مشهد به یک جهان‌شهر بود. البته جهان‌شهر بودن مشخصاتی دارد که هنوز با آن فاصله داریم، اما چشم‌اندازی که برای آن انتخاب شد، همین مسیر بود. اینکه آیا به آن رسیده‌ایم یا خیر، قضاوتش با مردم است.

● از امتزاج خط ۲ مترو تا اضافه‌شدن صدها اتوبوس به ناوگان شهر

حسن موحدیان گفت: در حوزه حمل‌ونقل، زمان زیادی از مردم در ترافیک سپری می‌شود که موجب نارضایتی و همچنین افزایش آلودگی هوادر فصل‌های مختلف می‌شود. یکی از راهکارهای حل این معضل نیز ایجاد حمل‌ونقل انبوه‌بر مانند مترو است. در ابتدای کار، تمرکزمان را بر مترو قرار دادیم و هم خط ۲ با تکمیل ایستگاه فکوری و الوندشت کامل شد و هم فاز اول خط ۳ به بهره‌برداری رسید و مترو به حرم مطهر رضوی متصل شد. در این بخش رضایتمندی خوبی در میان مردم ایجاد شده است. البته برای خرید ۶۰هزارگن خط یک مترو مشهد نیز ۱۰هزارمیلیارد تومان بودجه مصوب شد و هم‌اکنون قرارداد آن بسته شده است.

وی ادامه داد: در اتوبوس‌رانی هم تاکنون ۲۸۳ اتوبوس جدید وارد شهر شده است و ۳۰۰ اتوبوس هم در تابستان به ناوگان مشهد اضافه خواهد شد. این کار درحالی انجام شد که پیش از این دولت ۸۲.۵درصد هزینه خرید اتوبوس را پرداخت می‌کرد، اما اکنون تقریباً ۱۰۰درصد هزینه بر عهده شهرداری است. علاوه بر این، ۱۳۰اون تاکسی در همین دوره تحویل رانندگان و ۵۵۰دستگاه دوچرخه باید و هم به ظرفیت قبلی شهر اضافه شد. این‌هاگام بسیار بلندی برای کاهش آلودگی هوا و کاهش ترافیک در شهر مشهد است.

● حل مشکل ترافیک شهر با تقاطع‌ها

موحدیان ساخت پل‌ها و تقاطع‌های مختلف را بخش دیگری از برنامه‌ریزی شورای ششم برای حل مشکلات ترافیکی شهر دانست و بیان کرد: در بخش ترافیک، در نقاطی از شهر که دارای گره ترافیکی است، براساس مطالعاتی که پیش از این انجام شده بود، اقداماتی مثل احداث دوربرگردان شهیدمیرزایی، دوربرگردان ابوطالب، تقاطع میدان شهیدفهمیده و تقاطع خیام انجام شد. برخی پروژه‌ها هم زیرگذر جانباز، چپ‌گرد آیت‌ا... هاشمی‌رفسنجانی و چهارسطحی آزادگان بود که از دوره قبل نیمه‌تمام مانده بود و تکمیل شد.

بودجه اختصاصی برای امور بانوان اولین بار در مشهد

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد با اشاره به تشکیل کمیسیون جدید در شورای کنونی، گفت: یکی از اتفاقات ویژه که در شورای ششم رخ داد و نمونه مشابهی در کشور نداشت، تشکیل «کمیسیون ویژه بانوان و خانواده» بود؛ کمیسיוنی که بعداً در شهرهایی مانند یزد و تهران از آن الگوبرداری شد. فاطمه سلیمی با بیان اینکه نزدیک به ۵۰درصد از جمعیت جامعه را بانوان تشکیل می‌دهند و باید در برنامه‌ریزی شهری، نیازها، خواسته‌ها و مطالبات این بخش از جامعه دیده می‌شد. افزود: درعمل سرعت زیاد کارهای اجرایی باعث شده بود در حوزه برنامه‌ریزی و احصای نیازها کمتر به بانوان توجه شود. به همین دلیل احساس کردیم باید سازوکاری ویژه برای تمرکز بر این حوزه ایجاد شود.

وی با تأکید بر اینکه پس از تشکیل این کمیسیون، اولین بار در بخشی از بودجه شهر برای مسائل و برنامه‌های بانوان، سهمی ویژه اختصاص پیدا کرد. افزود: اولین اقدام پس از تشکیل کمیسیون، ایجاد «برش بودجه بانوان» بود. این موضوع در برنامه‌ریزی‌های سالانه و همچنین در چشم‌انداز بیست‌ساله شهرداری هم لحاظ شد. پس از آن، ساختارسازی‌های لازم انجام و اقدامات در دو بخش سخت‌افزاری و نرم‌افزاری آغاز شد.

وی تصریح کرد: در چندسال اخیر بیش از هزارمیلیارد تومان برای برنامه‌ها و زیرساخت‌های مرتبط با بانوان هزینه شده که بخش درخور توجهی از آن به توسعه بوستان‌های بانوان اختصاص داشته است.

سلیمی ادامه داد: از اولین اقدامات سخت‌افزاری این دوره مدیریت شهری، ساخت بوستان‌های بانوان بود که نام شهربانو برای آن انتخاب شد. پیش از این دوره فقط حدود ۵۰هکتار فضای اختصاصی بانوان در مشهد وجود داشت، ولی در شورای ششم نزدیک به ۳۵هکتار به این فضاها اضافه شد. در بوستان‌های بانوان علاوه بر امکانات ورزشی، برنامه‌های فرهنگی، آموزشی و حتی طرح‌های غربالگری سلامت نیز برگزار می‌شود و به نوعی این بوستان‌ها یک فرهنگ‌سرای سبز محسوب می‌شوند.

● تدوین «اطلس جامع بانوان مشهد»

رئیس کمیسیون بانوان و خانواده شورای اسلامی شهر مشهد در ادامه به امکانات ویژه‌ای که در این بوستان‌ها برای مادران و کودکان طراحی شده است، اشاره کرد و گفت: در بررسی‌ها متوجه شدیم بسیاری از وسایل تفریحی متناسب با نیاز بانوان در این بوستان‌ها وجود ندارد. بنابراین با شرکت‌های سازنده و وسایل بازی وارد هم‌کاری و همکاری شدیم و در نهایت تجهیزات جدیدی طراحی شد؛ از جمله تاب‌های مادر و کودک، فضاهای دوچرخه‌سواری و امکانات ورزشی متناسب با دختران نوجوان. در برخی بوستان‌ها مانند «شهربانوی ادیب» امکاناتی مانند صخره‌نوردی، زمین‌های ورزشی، فضای کاشت گیاهان دارویی و فعالیت‌های جمعی بانوان پیش‌بینی شده است که نمونه مشابهی ندارد. سال گذشته بیش

اقدامات زیربنایی شورای ششم شهر، دستاوردهای درخور توجهی برای پایتخت معنوی ایران به ارمغان آورده است

توسعه کلان زیرساخت‌ها برای امروز و آینده مشهد

ارائه برنامه ۵ساله توسعه به جای برنامه ۸ساله

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر مشهد با بیان اینکه یکی از نقاط قوت شورای ششم آشنایی کامل تعداد زیادی از اعضا با مدیریت شهری و مشکلات شهر مشهد بود، گفت: اولین قدم شورای ششم، احصای شبکه مسائل شهری بود. هم‌زمان با تدوین نام «سامانه شمس» آماده و قابل دسترسی کردیم تا همه بتوانند در این موضوعات با شورا و شهرداری مشارکت کنند و همه نارسایی‌ها و کاستی‌های شهر در حوزه‌های مختلف در همین شبکه ثبت شد تا براساس آن برنامه‌ریزی و ریل‌گذاری انجام شود. حسین حسامی تصریح کرد: ما اسناد بالادستی مثل سیاست‌های ابلاغی نظام، منویات امامین انقلاب، برنامه پنج‌ساله، طرح جامع و تفصیلی و سایر اسناد را بررسی کردیم و در کنار آن، با تکیه بر شبکه مسائل، برنامه میان‌مدت شهرداری، ذیل چشم‌انداز و سپس برنامه‌های یک‌ساله و بودجه راترسیم کردیم. در این مسیر، یکی از اقدامات مهم، تبدیل برنامه چهارساله به برنامه پنج‌ساله بود. دلیلش هم این بود که انتقال میان دو شورا معمولاً باعث ایجاد شکاف و توقف پروژه‌ها می‌شد. اما با پنج‌ساله‌کردن برنامه، شورای بعدی هم می‌داند که پروژه‌ها در چه مرحله‌ای هستند و کدام اولویت‌ها باید ادامه پیدا کنند.

● مشهد، نیازمند رشد متوازن

وی تأکید کرد: در شورای ششم و در جریان برنامه‌ریزی‌ها، هم‌زمان به پروژه‌های زیربنایی و زیرساختی و نیز پروژه‌های خاص و موردنیاز مردم توجه کردیم. در شورا‌های قبلی گاهی نگاه یک‌جانبه بر پروژه‌های صرفاً عمرانی یا فرهنگی یا زیباسازی غالب بود. ولی تلاش کردیم «رشد متوازن» شهری را در حوزه اجرایی، کالبدی و آینده‌پژوهی دنبال کنیم. بخش زیادی از آن در همین دوره به ثمر رسید. مثال

روشن آن توجه ویژه به مترو است؛ یک حمل‌ونقل پاک، سریع و ایمن که به عنوان شاخص توسعه کشورها شناخته می‌شود. البته در این دوره یکی از مشکلات مهم ما تأمین منابع بود که با همکاری جهادی همه، از نمایندگان مجلس تا استانداری و دولت، توانستیم منابع لازم را جذب کنیم.

● خلق روش‌های نوین تأمین مالی برای پروژه‌های شهری

حسامی با اشاره به استفاده از روش‌های نوین تأمین مالی برای اجرای پروژه‌های زیرساختی مثل مترو ادامه داد: در حوزه اوراق مشارکت هم سهم بزرگی نصیب مشهد شد. این رقم حتی بیشتر از تهران بود. این اوراق مستقیم در پروژه‌های زیرساختی مثل مترو، تأمین ناوگان اتوبوس و تاکسی، خدمات شهری، مدیریت پسماند و فناوری اطلاعات تزریق شد. البته مشکلات اقتصادی کشور هم فشارهایی به مدیریت شهری وارد کرد. اما با روش‌های نوین تأمین مالی، تهاثر مشارکت بخش خصوصی و استفاده از اوراق مشارکت پرداخت غیرنقد و... توانستیم پروژه‌ها را عملیاتی کنیم. ثمره این تأمین این است که امروز بیش از ۴هزار نفر در عمق چهل متری زمین در حال کار هستند، با اینکه ساخت یک کیلومتر مترو حدود ۵۰میلیون دلار، یعنی حدود ۷۵۰۰میلیارد تومان هزینه دارد.

● افزایش سهم بودجه حاشیه شهر

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر مشهد یکی دیگر از سیاست‌های شورای ششم در این دوره پنج‌ساله را تغییر ریل بودجه‌ریزی و افزایش سهم حاشیه شهر اعلام کرد و گفت: سهم بودجه عمرانی حاشیه شهر بیش از دوره ششم کمتر از ۱۳درصد بود و با سیاست‌گذاری شورای شهر در ۵سال گذشته، این عدد هم‌اکنون به ۵۰درصد رسیده است. علاوه بر این مسائل مختلف شهر را شناسایی کردیم و بودجه را به سمت حل آن‌ها سوق دادیم. این افزایش اعتبار ناشی از نگاهی مبتنی بر عدالت خدماتی و اجتماعی بود.

● نگاه بلندمدت مدیریت شهری به پروژه‌ها

حسامی با اشاره به برنامه‌ریزی و نگاه بلندمدت شورای اسلامی شهر برای تعریف و اجرای برخی پروژه‌های شهری گفت: نمونه بارز این تصمیمات بلندمدت، خرید و تأمین سالانه ۱۱.۲میلیون مترمکعب پساب برای ۲۵سال آینده مشهد تصمیمی راهبردی بود.

وی ادامه داد: در حوزه هوشمندسازی نیز اقدامات مهمی انجام شد. مشهد در پروژه فیبر نوری و FTTH در کشور پیشتاز است. چون انجام این کار برای پیشبرد پروژه هوشمندسازی و ایجاد سامانه‌های هوشمند ضروری است. بیش از ۱۱۱سامانه در شهرداری به‌روز یا ایجاد شده است تا مردم کمتر نیاز به مراجعه حضوری به شهرداری داشته باشند.

● در مترو بیش از هر دوره دیگری کار کردیم

وی با اشاره به تعریف پروژه‌های عمرانی زیرساختی مختلف در حوزه حمل‌ونقل عمومی، تصریح کرد: با تمرکز بر کارهای زیرساختی، اقدامات زیادی در حوزه قطار شهری انجام شده که در ادوار شورایایی سابقه است. از این رو مشهد، اکنون تنهاشهر ایران است که ۳ خط متروی فعال دارد. در این دوره و در خط ۲، نقاط ضعف برطرف شد و ایستگاه شهیدفکوری و سوله تعمیرات اساسی این خط به بهره‌برداری رسید تا خط ۲ تقریباً تکمیل شود. در خط ۳ هم حفاری در جهه جنوبی تمام شده است و در جهه شمالی حفاری ادامه دارد و اکنون دستگاه حفار درحال حرکت به سمت انتهای امامیه است. فاز اول این خط نیز افتتاح شد و مترو به حرم رسید. به زودی هم ایستگاه بسیج در خط ۲ افتتاح می‌شود. در خط ۴ هم حفاری ادامه دارد و دستگاه حفار نزدیک میدان شهداست.

● خرید ۶۰هزارگن برای خط یک نهایی شد

فرهمنندی همچنین به خرید ۶۰هزارگن برای خط یک اشاره کرد و گفت: برای این خط فقط ۶۰هزارگن داشتیم، درحالی‌که باید با ۱۲۰هزارگن خدمات ارائه می‌کردیم. خرید واگن باید در شورای سوم و چهارم انجام می‌شد. اما اتفاق نینفتاد و این بار راتشوی ششم برداشت. وی بیان کرد: در حوزه اتوبوس‌رانی نیز مسئله ماتعطلی کارخانه‌ها و فعال نبودن آن‌ها بود. با پیگیری دولت، برخی کارخانه‌ها فعال شدند و تعدادی اتوبوس برای مشهد خریداری شد. برای نوسازی ناوگان، پیگیر بودیم و هر تعداد اتوبوس که در هر کارخانه یا کم‌رک بود، باقیمت مناسب خریداری و به ناوگان شهر اضافه می‌کردیم.

وی ادامه داد: طی یک فرایند پیچیده، ۱۳۰دستگاه ون جدید به ناوگان شهر اضافه شد که هم‌اکنون درحال تردد و خدمت‌رسانی به مردم هستند و کیفیت خدمات ارتقا پیدا کرده است. در مجموع در نوسازی تاکسی، عوامل مختلفی دخیل است و به همین دلیل کار نوسازی سخت پیش می‌رود.

● رکوردداری در پیاده‌روسازی

فرهمنندی با بیان اینکه یکی از اولویت‌های شورای ششم توجه به حمل‌ونقل پاک است، گفت: در سه سال اول این دوره بیش از یک میلیون مترمربع پیاده‌روسازی کردیم که بیشتر از همه دوره‌های قبلی شورا‌های اسلامی شهر بود و این کار ظرفیت خوبی برای پیاده‌مداری ایجاد کرد. تعداد دوچرخه‌های اشتراکی نیز در

مقایسه با روز اول شورای ششم پنج‌برابر شده است. نایب‌رئیس کمیسیون عمران و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد درباره دیگر دستاوردهای شورای کنونی اظهار کرد: مشهد در حوزه تأمین زیرساخت و سامان‌دهی حمل‌ونقل بار درون شهری دو نشان برتر ملی به دست آورده است. در این حوزه تنها شهرداری در کشور هستیم که مرکز معاینه فنی ناوگان سنگین داریم و کار نظارت و کنترل ناوگان خودمان را انجام می‌دهیم و حتی در بخش توقفگاه‌های ناوگان سنگین هم پس از مطالعاتی به یک الگوی ثابت در این زمینه رسیدیم.

بیشترین خدمت برای ساخت مترو در دوره ششم رقم خورد

نایب‌رئیس کمیسیون عمران، حمل‌ونقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد با بیان اینکه شورای ششم در ابتدای راه و در حوزه عمران شهر با چند موضوع مهم روبه‌رو بود، تصریح کرد: پروژه‌های نیمه‌تمامی از دوره قبل باقی مانده بود که باید به اتمام می‌رسید. از نظر کار مطالعاتی برای آغاز پروژه‌های جدید نیز دستانمان خالی بود. از این رو تلاش کردیم در ابتدا پروژه‌های باقی‌مانده از دوره گذشته، مانند تقاطع چهارسطحی آزادگان، تقاطع غیرهم سطح خلیج فارس، اتصال بولوار جانباز به بزرگراه امام علی(ع) و... را به اتمام برسانیم.

● تعریف و اجرای پروژه‌های ضروری

ایمان فرهمنندی افزود: پس از تصویب طرح تفصیلی، پروژه‌های پیشران مختلفی مشخص شده بود. بعضی پروژه‌های بزرگی که این روزها به بهره‌برداری می‌رسد، از دل همین مطالعات بیرون آمده است. مجموعه تقاطع انقلاب، تقاطع شهیدفهمیده، تقاطع خیام و... از این موارد است. در کنار آن‌ها پروژه‌های ضروری دیگری هم تعریف و اجرایی شد؛ مواردی همچون پل دهرود، پل بولوار شهیدباهنر، دوربرگردان‌های بولوار رسالت و ۲۲بهمن و بازگشایی‌هایی مثل بولوار کرامت، بصیرت و میان‌گذر جنوبی.

از ۱,۹ میلیون نفر از این بوستان‌ها بهره‌مند شدند.

وی درباره تشکیل اداره کل بانوان در شهرداری مشهد نیز این‌گونه گفت: تجربه مشابهی در شهرداری تهران وجود داشت که نشان می‌داد وجود یک ساختار رسمی باعث استمرار برنامه‌ها می‌شود. ممکن است اعضای شورا در دوره‌های بعد تغییر کنند، اما وجود اداره کل بانوان و خانواده باعث می‌شود برنامه‌های تدوین‌شده ادامه پیدا کنند. یکی از اقدامات مهم در این مسیر، تدوین «اطلس جامع بانوان مشهد» بود تا بدانیم بانوان در چه مناطق و حوزه‌هایی حضور بیشتری دارند و نیازهایشان چیست. همچنین این شبکه‌سازی میان بانوان در چهار سطح طراحی شد: سطح محلی، استانی، ملی و بین‌المللی.

سلیمی در ادامه به بازشدن گره استخدام بانوان آتش‌نشان در شورای ششم، با پیگیری کمیسیون بانوان و خانواده اشاره و تصریح کرد: پس از سال‌ها پیگیری، مجوز جذب بانوان آتش‌نشان صادر شد و اکنون ۲۱ بانوی آتش‌نشان در مشهد استخدام شده‌اند و علاوه بر آن راه‌اندازی نخستین ایستگاه آتش‌نشانی ویژه بانوان در بوستان ملت نیز در دست‌ورکار قرار دارد و به‌زودی شاهد بهره‌برداری از آن خواهیم بود.

وی با اشاره به اینکه مصوبات ویژه‌ای برای تقویت استحکام خانواده از دل کمیسیون ویژه بانوان و خانواده بیرون آمده است، تصریح کرد: طرح‌هایی مانند «بام» (باشگاه اجتماعی همسران شهیدی)، طرح «ترنم زندگی» برای ارائه مشاوره رایگان خانواده در مساجد حاشیه شهر، برنامه‌های غربالگری سلامت و فعالیت‌های فرهنگی در بوستان‌های بانوان از جمله این اقدامات هستند. همچنین طرح «تحکیم و تعالی خانواده» در دست پیگیری است.

